

Algemene Beschouwingen Kaderbrief 2022 CDA Urk

Voorzitter, de hectiek van de verkiezingen ligt al weer een paar maanden achter ons. Wij zijn erg blij dat wij als CDA deel mogen uitmaken van de nieuwe coalitie; met een nieuw coalitieakkoord 2022-2026 getiteld 'Koersvast en eensgezind', en met daarbij een nieuw college, dat aan de slag gaat om het coalitieakkoord te vertalen in een nieuw collegeprogramma. Het collegeprogramma zal vervolgens dienen als basis voor de begroting 2023 en volgende jaren. Wij wachten de inhoud daarvan met veel belangstelling af.

Onze bijdrage aan deze Algemene Beschouwingen willen wij graag in drie onderdelen naar voren brengen:

1. De Kaderbrief 2023
2. Strategisch ongeduld
3. Politiek: dankbaar werk

1. De Kaderbrief 2023

Voor ons ligt de Kaderbrief 2023. Daarin wordt aangegeven dat er onduidelijkheden zijn t.a.v. de Algemene uitkering die gemeenten ontvangen van het Rijk, waardoor een financieel meerjarenperspectief over vier jaar nu moeilijk kan worden opgesteld. Wel wordt gesteld dat er net voldoende ruimte is voor het voortzetten van het huidige vastgestelde beleid en de ambities uit het coalitieakkoord. Zoals gebruikelijk groeien de bomen niet tot in de hemel en moeten we de komende jaren een voorzichtige financiële koers varen. Belangrijke prioriteit daarbij is, dat de basis op orde moet zijn.

Dit betekent vooral ook investeren in de ambtelijke organisatie: afdelingen moeten op sterkte worden gebracht en er moet worden geïnvesteerd in competentie en expertise. Positief staan wij tegenover het opstarten van de *UrkAcademy* voor de zelfontwikkeling van medewerkers vanuit het programma Doorontwikkeling. Het lijkt ons daarbij belangrijk voor de motivatie en betrokkenheid van medewerkers dat de raad duidelijk maakt, dat de bijdrage van een ieder die zich inzet voor onze gemeente ten eerste wordt gewaardeerd. Wat dat betreft waren de inwerk sessies en workshops voor de nieuwe raad een opsteker om verschillende ambtenaren en hun expertise beter te leren kennen. Wat ons betreft is dat de komende jaren zeker voor herhaling vatbaar rond actuele thema's. Daarbij beseffen wij dat de werkdruk vaak heel hoog is, soms misschien te hoog. Het zou zonde zijn om capabele medewerkers om die reden te verliezen; dan komen we in een ernstige negatieve spiraal terecht. Van groot belang daarom is het opstellen van een strategische agenda voor raad en

college aan de hand van het coalitieprogramma, met een heldere prioriteitsstelling. Dan weten we wat we van elkaar kunnen verwachten.

In de Kaderbrief worden een aantal ontwikkelingen geschetst op basis van de nieuwe programma-indeling Bestuur, Werken, Wonen en Leven, waaraan ook de portefeuilles van burgemeester en wethouders gekoppeld zijn. Na min of meer een politieke vacuümperiode sedert de verkiezingen is het goed om op hoofdlijnen bijgepraat te worden. Wij hebben een specifieke vraag over de tweede fase van de sportboulevard die in voorbereiding is, waarin o.a. sprake is van de vergroting van de Singel. Hoe staat het met de communicatie daarover met de buurt? Uiteraard zeggen wij dit n.a.v. de ingekomen brief van de bewoners van Noorderzand over participatie leefomgeving. Gemeentebelangen stelde daar ook al een vraag over in Cie. 1.

In een aantal opzichten anticipeert de gemeente heel goed op de Omgevingswet die per 1 januari 2023 moet ingaan. Participatie van burgers is in die wet een belangrijk uitgangspunt. Heeft het college erover nagedacht hoe daar nu al vorm aan gegeven kan worden? Dat begint in ieder geval met transparante voorlichting. Als je op de gemeentesite bijvoorbeeld zoekt naar sportboulevard Urk dan vindt je twee items: uitbreiding parkeerplaatsen sportboulevard, en verbod op vuur op aangewezen plaatsen. Het is wat ons betreft een gemis, zowel in de voorlichting aan het publiek als ook in de informatieverstrekking aan de raad, dat er geen overzichtelijke archieffunctie is op de site van de gemeente Urk, waarin nota's en stukken gemakkelijk terug te vinden zijn. Het is belangrijk dat belangstellende burgers in principe over dezelfde informatie kunnen beschikken als raadsleden en dat zonder veel moeite relevante informatie gevonden kan worden. Er wordt veel gesproken over de toenemende kloof tussen burgers en politiek. Het aantal burgers dat is opgekomen bij de gemeenteraadsverkiezingen was ook op Urk afgenomen. Transparante voorlichting kan de betrokkenheid van burgers bij de lokale politiek versterken. Wij dienen daarover een motie in. Komen wij bij ons tweede punt.

2. Strategisch ongeduld

Voorzitter, één van de moeilijkste dingen om mee te dealen in de politiek is de traagheid van politieke processen. Dat leidt tot permanent strategisch ongeduld en dat vertaalt zich richting het college in steeds weer herhaalde vragen in de trant van: hoe staat het daar nu mee; wat doet u daar aan; kunt u daar niet meer aan doen. Coalitiepartijen en oppositiepartijen trekken wat dat betreft vaak aan dezelfde kant van het touw. Ook vraag je je als fractie vaak af: moeten we meer druk zetten; zo ja, hoe dan, en wat is het nuttig effect daarvan; we willen immers geen symboolpolitiek bedrijven. Ook in de richting van onze eigen fractie in de Tweede Kamer spelen deze vragen als Urker belangen in het geding zijn die afhangen van landelijke politiek, zoals nu bij de visserijcrisis. U kunt er van overtuigd zijn dat wij daarover heel goed contact hebben met onze woordvoerder Derk Boswijk. Hij erkent de problematiek en doet zijn uiterste best om voor de visserij een gunstig resultaat te bereiken, samen met collega's van o.a. ChristenUnie en SGP. We zullen het zien: 1 juli komt minister Staghouver naar Urk.

Wij willen drie voorbeelden geven van thema's die beheerst worden door strategisch ongeduld: de jeugdhonken, de maritieme servicehaven en de energietransitie. Dit kan ook instructief zijn voor nieuwe collega's in de raad die met nieuwe frisheid en energie hun bijdragen zullen willen leveren voor de toekomst van Urk. Als eerste gaan wij in op het thema **jeugdhonken**. Zolang onze nestor in de raad zit is dit onderwerp van bespreking geweest en daarvoor natuurlijk ook al. Je zou haast zeggen: zolang Urk bestaat. Hierover heeft Omroep Flevoland een interessant dossier dat loopt vanaf november 2008. Leerzaam om dat eens na te lezen. Vandaag gaan we kort in op de ontwikkelingen van de afgelopen vijf jaar. In juni 2017 werden de Beleidsregels Jeugdhonken Urk 2017 opgesteld; na lange afweging, ook in een raadswerkgroep jeugdhonken. Na incidenten en dringende signalen van verontruste inwoners werd in oktober 2019 de Motie 'Zorg over jeugdhonken' raadsbreed aangenomen, met de oproep aan het college om op korte termijn de Beleidsregels te evalueren. De status van die motie is nog steeds, bijna drie jaar na dato: in behandeling. De toelichting op Ibabs van 1 april 2020 geeft aan (citaat): "Burgemeester Bakker heeft de evaluatie van de beleidsregels voortvarend opgepakt. Echter als gevolg van Corona is dit geheel stil komen te liggen. Afgesproken is dat deze evaluatie nu deel uitmaakt van de portefeuille van burgemeester Van den Bosch". (Einde citaat). Op 18 november vorig jaar was er een besloten informatiebijeenkomst voor de raad.

Wij vragen aan het college wat er sedertdien met dit dossier is gebeurd. Het lijkt alsof de urgentie weg is, maar misschien zijn er andere redenen voor de vertraging. Bij ons en vermoedelijk ook bij andere fracties steekt nu wel strategisch ongeduld de kop op. Wij zijn nog steeds in afwachting van de openbare behandeling van de evaluatie jeugdhonken, gekoppeld aan een plan van aanpak. Het coalitieakkoord is duidelijk over dit onderwerp: "We zetten de komende periode in op een nieuw jeugdhonkenbeleid. Er komt nieuw beleid m.b.t. de jeugdhonken (regulering, handhaving) waarbij we de verantwoordelijkheden breder neerleggen dan bij de jeugd alleen. Anderzijds willen we meer ruimte voor veilige horeca. Hier hoort ook een nieuw horecaconvenant bij." Wij denken dat er raadsbreed commitment is voor deze doelstellingen. Naar onze mening is het college nu aan zet. Graag uw reactie.

Komen wij bij ons tweede onderwerp, de **buitendijkse haven**. Ook hierover heeft Omroep Flevoland een dossier van nieuwsberichten opgesteld dat een tijdsperiode van 15 jaar beslaat. Wij geven een selectie van koppen daaruit:

- September 2007: Marktonderzoek Urk naar buitendijkse haven
- November 2010: Komende drie jaar nog geen buitendijkse haven
- Juni 2013: Ondernemersgroep wil 2014 starten met bouw buitendijkse haven
- Februari 2014: Nog jaren van procedures voor buitendijkse haven
- Januari 2015: Provincie wil Flevoport bij Urk sneller laten aanleggen.
- November 2016: Zorgen over haalbaarheid buitendijkse haven
- Mei 2017: Doorbraak in plan buitendijkse haven
- November 2017: Onduidelijkheid over planning buitendijkse haven
- Maart 2018: Raad van State buigt zich over buitendijkse haven
- Mei 2018: Komst buitendijkse haven niet zeker

- Juni 2019: Bedrijven staan in de rij voor maritieme servicehaven
- December 2019: Raad van State: streep door plan buitendijkse haven
- December 2019: Provincie: die buitendijkse haven gaat er echt wel komen
- November 2020: Weer vertraging voor buitendijkse haven op Urk
- Maart 2021: Nieuw inpassingsplan voor maritieme servicehaven
- Mei 2021: Nog steeds kritiek op aangepaste plan Maritieme servicehaven
- September 2021: IJsselmeervereniging in beroep tegen maritieme servicehaven
- Maart 2022: Stikstofruimte maritieme servicehaven is door de provincie alvast geregeld

Voorzitter, als je dit op je laat inwerken dan is het een wonder dat het consortium van belanghebbende ondernemers, de gemeente Urk en vooral ook de provincie Flevoland als eindverantwoordelijke instantie de handdoek nog niet in de ring gegooid hebben. Integendeel, de inzet blijft 100% vanwege het ongekende belang van de maritieme servicehaven voor Urk, voor Noordelijk Flevoland, en voor de maritieme strategie van de provincie. Daar zijn wij iedereen erkentelijk voor, zeker ook onze CDA-gedeputeerde van de provincie Flevoland, Jan Nico Appelman, met wie wij regelmatig contact onderhouden over dit onderwerp om onze betrokkenheid te laten blijken. Waar staan we nu? We hebben daarover recent weer een vraag gesteld aan het college. “Wat zijn de consequenties van de nieuwe ambitieuze stikstofplannen van het kabinet voor onze grote projecten. Heeft dit effect op de realisatie van de Zeeheldenwijk, het nieuwe binnendijkse bedrijventerrein en de buitendijkse haven? In vervolg hierop: wanneer kunnen wij de uitspraak van de Raad van State over onze buitendijkse haven verwachten?” Misschien wil het college vandaag deze vraag ook mondeling beantwoorden.

Een derde voorbeeld is de **energiecrisis** en als onderdeel daarvan het chronische gebrek aan leveringszekerheid van elektriciteit voor bedrijven. Ook daarvoor is in raadsvergaderingen heel vaak aandacht gevraagd. Al bij de startnotitie van de Regionale Energie Strategie (RES) van november 2019 waren wij als CDA-fractie kritisch over de onderliggende ideologie ervan. Samengevat was onze kritiek: eenzijdige nadruk op wind en zon; geen reguleerbare back up zodat de leveringszekerheid van elektriciteit niet is gewaarborgd als de zon niet schijnt en de wind niet waait; de noodzaak daarom van kernenergie in de energiemix; de noodzaak van een landelijke energiestrategie in plaats van de illusie te koesteren dat Flevoland in 2050 zelfvoorzienend kan zijn qua energie. Omdat de definitieve RES 1.0 niet aan onze kritiek tegemoet kwam hebben wij daar in mei vorig jaar tegen gestemd.

En nu piept en kraakt het energiesysteem; door de oorlog in Oekraïne, maar ook door jarenlange ideologische verblinding. Wij zijn daarom blij dat in het coalitieakkoord 2022-2026 als doelstelling vermeld staat: “Om de economie verder te versterken zetten we de komende periode in op meer dan zon en wind. In het vraagstuk van de energietransitie kijken we nadrukkelijk breder dan alleen zon en wind. Ook alternatieve bronnen moeten in een evenwichtige energiemix worden opgenomen.” Wij verzoeken het college om deze visie in alle relevante gremia te verwoorden, zoals bij het bestuurlijk overleg RES en in de commissie Economie, Klimaat, Energie en Milieu van de VNG (Vereniging van Nederlandse Gemeenten). De voorgenomen RES 2.0 Flevoland kan wat ons niet *business as usual* zijn in

door consultants opgestelde gelikte reclametaal. De energie- en leveringscrisis en wat daaraan te doen moet in de RES centraal komen te staan.

Als CDA-fractie waarderen wij de inzet van het college om de druk op de ketel te houden bij netbeheerder Liander, om zo snel als mogelijk de levering van elektriciteit naar ons grondgebied te garanderen, voor bedrijven en voor inwoners. Ook onderschrijven wij de inspanningen om de energie-infrastructuur van Port of Urk duurzaam en aardgasvrij te realiseren. De ontwikkelingen rond het “Koel warmtenet” (KoWaNet) volgen wij met veel belangstelling. Het benutten van de restwarmte van visverwerkende bedrijven is een unieke kans die absoluut niet gemist mag worden, zeker ook omdat daardoor de afhankelijkheid van externe energieleveranciers wordt verminderd. Ook dat is een doelstelling in het coalitieakkoord.

Daarnaast zijn in dit verband vragen en zorgen van inwoners een steeds weer herhaald onderwerp in de dialoog tussen raad en college. Het gaat dan over de sterk toegenomen energiekosten en de daarmee gepaard gaande inflatie en de kosten van levensonderhoud; over de beperkingen voor inwoners van het Oude Dorp om rendabele duurzaamheidsmaatregelen te nemen, zoals zonnepanelen op dak. In het coalitieakkoord staat hierover bij de paragraaf Wonen: “We zetten de komende periode in op een gebiedsvisie voor het Oude Dorp. In deze visie staat integrale coördinatie op ambtelijk en bestuurlijk niveau centraal. Dilemma’s rond de betaalbaarheid van (onderhoud van) woningen, de duurzaamheidsopgave en het dorpsgezicht van Urk worden bespreekbaar gemaakt en aangepakt.” Onze vraag is: wanneer kunnen deze visie tegemoet zien, als onderdeel van de strategische agenda van raad en college? Dan weten we waar we aan toe zijn, ook in de terugkoppeling naar onze inwoners. Ook hierover graag uw reactie.

3. Politiek: dankbaar werk

Voorzitter, politiek is niet altijd dankbaar werk. Leven met kritiek, soms fanatiek op de persoon gericht, is onderdeel van je werk. Processen voltrekken zich vaak tergend langzaam zoals we zojuist hebben toegelicht. Landelijke en mondiale ontwikkelingen spelen zich af buiten je cirkel van invloed. Waar halen we dan onze motivatie vandaan waardoor we uiteindelijk toch kunnen zeggen: politiek is dankbaar werk. Ten eerste door teamgeest, toewijding en doorzettingsvermogen van de eigen fractie. Ten tweede door het gevoel dat je er niet alleen voor staat: gezamenlijk dragen we de verantwoordelijkheid voor onze unieke gemeenschap Urk: coalitiepartijen, oppositiepartijen, burgemeester, wethouders, gemeentesecretaris en ambtelijke staf. Ten derde, omdat we toch ook heel zichtbaar vooruitgang en resultaten boeken bij alle uitdagingen waar we voor staan. En tenslotte, omdat we geroepen zijn tot dienst aan de naaste als bestuurders van de overheid. In het vertrouwen dat waar liefde woont, God zijn zegen wil gebieden. Dat vertrouwen wensen wij iedereen de komende raadsperiode toe. Dank u wel voor uw aandacht.